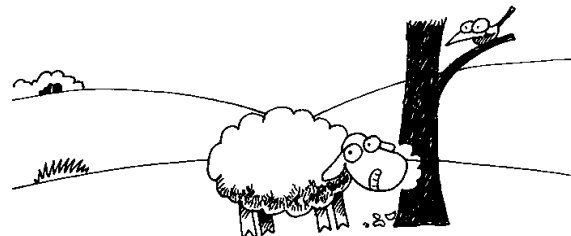

Wojciech Lewandowski

CZYNNA OCHRONA ZBIOROWISK ROŚLINNYCH REZERWATU PRZYRODY „GÓRA GIPSOWA” NA OPOLSZCZYŹNIE

Active conservation of plant communities in the nature reserve ”Góra Gipsowa” in opolska land

ABSTRAKT: Praca stanowi opis projektu zrealizowanego w latach 2010-2012 na terenie rezerwatu przyrody Góra Gipsowa (woj. opolskie, gm. Kietrz) polegającego na powstrzymaniu sukcesji naturalnej w obrębie muraw kserotermicznych i odtwarzaniu siedlisk rzadkich gatunków roślin występujących w ich obrębie.

SŁOWA KLUCZOWE: rezerwat Góra Gipsowa, murawy kserotermiczne, barszcz Sosnowskiego, Festuco-Brometea, Trifolio-Geranietea, Kietrz.

ABSTRACT: This article describes a project carried out in the years 2010-2012 in the nature reserve Góra Gipsowa (prov. opolskie, com. Kietrz) whose aim was to hold back natural succession in the area of xerotherm grasslands and to recreate the habitats of rare plant species which occur there.

KEY WORDS: reserve Góra Gipsowa, xerotherm grasslands, Sosnowsky's hogweed, Festuco-Brometea, Trifolio-Geranietea, Kietrz.

Wstęp

Rezerwat przyrody Góra Gipsowa zajmujący powierzchnię 1,72 ha położony jest w woj. opolskim, na terenie gminy Kietrz, ok. 2,5 km na południowy-zachód od miejscowości o tej samej nazwie (ryc. 1). Fizjograficznie rezerwat zlokalizowany jest u wylotu Bramy Morawskiej, w granicach makroregionu Nizina Śląska, mezoregion Płaskowyż Głubczycki (Kondracki 2002).

Rezerwat zlokalizowany jest na południowym stoku niewielkiego wyniesienia (285 m n.p.m.) zwanego Górą Gipsową. Tworzony jest przez płat roślinności kserotermicznej otoczony intensywnie użytkowanymi gruntami

rolnymi i terenami stanowiącymi pozostałość dawnej kopalni gipsu „Dzierżysław”. W granicach samego rezerwatu gips eksploatowano w okresie przedwojennym metodą odkrywkową (Preidl i Wójcik 2007). Ochrona roślinności kserotermicznej na Górze Gipsowej rozpoczęła się od powołania, w granicach zbliżonych do obecnego rezerwatu, tzw. Naturschutzgebiet „Kalkberg bei Katscher” w 1935 r., który stanowił jeden z pierwszych powołanych w ówczesnych Niemczech rezerwatów przyrody (Verdoorn F. 1936). W 1957 roku powołano „polski” rezerwat przyrody „Góra Gipsowa”.

Bezpośrednia bliskość Bramy Morawskiej (pełniącej rolę „korytarza” migracji gatunków kserotermicznych z południowej Europy)